

2.51 ශ්‍රී ලංකාවේ ඉතිහාසය හා සම්බන්ධ මූලාශ්‍රයක් වශයෙන් දිව්‍යාවදානයේ වැදගත්කම

ධම්මිකා කුමාරි මනතුංග¹
ඉතිහාසය අධ්‍යයන අංශය, කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලය, ශ්‍රී ලංකාව.

ABSTRACT

බෞද්ධ සංස්කෘත සාහිත්‍යයේ වැදගත් කෘතියක් ලෙස හැඳින්විය හැකි දිව්‍යාවදානය, මූලසර්වාස්තිවාදී බෞද්ධ ගුරුකුල සම්ප්‍රදායට අයත් කෘතියක් ලෙස සැලකිය හැකිය. ක්‍රි.ව. 2-4 සියවස් අතර කාලයේදී රචිත කෘතියක් ලෙස සැලකෙන මෙහි මහායාන සම්ප්‍රදායට අනුව සංස්කෘත භාෂාවෙන් සංග්‍රහ කොට ඇති ධර්මය අංග දොළහකට බෙදා තිබේ. එනම් සූත්‍ර, ගේය, ව්‍යාකරණ, ගාථා උදාන, අවදාන, ඉතිවෘත්තක, නිදාන, වෛපුලය, ජාතක, උපදේශ ධරම හා අද්භූත ධරම යනුවෙනි. මේවායින් දිව්‍යාවදානය අයත් වනුයේ අවදාන නම් වූ සාහිත්‍යාංගයටයි.

බෞද්ධ සංස්කෘත සාහිත්‍යයෙහි දී , අවදාන යන නමින් හැඳින්වෙන්නේ පාලි ත්‍රිපිටක සාහිත්‍යයේ දී අපදාන නමින් හැඳින්වෙන සාහිත්‍යාංගය යි. මේ දෙපදයෙන් ම අදහස් කරනුයේ විශේෂ වර්තාංගයක් නිසා හෝ වැදගත් සිද්ධියක් නිසා හෝ විශේෂිත වන පුද්ගලයන්ගේ වර්ත කතා ඉදිරිපත් කිරීමයි. ඒ අනුව දිව්‍යාවදානයේ අන්තර්ගත වන්නේ ද කර්ම ඵලයක් ඔප්පු කිරීම පිණිස බෝධිසත්වයින්ගේ වර්ත කථාවන් ඉදිරිපත් කිරීමයි. මෙම තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීමේ දී ප්‍රධාන වශයෙන් ඉන්ද්‍රියානු ඉතිහාසය ද අනතුරුව ලංකා ඉතිහාසය හා සම්බන්ධ තොරතුරු ද හෙළි දරවී වේ. විශේෂයෙන් ඉන්ද්‍රියාවේ හා ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රාග් ඓතිහාසික යුගය හා සම්බන්ධ තොරතුරු රැසක් මේ මගින් හෙළිදරවු කර ගත හැකියි.

මෙහිදී මාගේ අධ්‍යයනයේ අරමුණ වූයේ මේ මූලාශ්‍රය මගින් ශ්‍රී ලංකාවේ ඉතිහාසය හා සම්බන්ධ තොරතුරු කවරේද යන්න විමර්ශනයකට ලක්කිරීමයි. පර්යේෂණ ක්‍රමවේදය වූයේ ප්‍රාථමික මූලාශ්‍රය විධිමත්ව පරිශීලනය කිරීමයි.

Key words: ශ්‍රී ලංකා ඉතිහාසය, බෞද්ධ සංස්කෘතික සාහිත්‍යය, දිව්‍යාවදානය